

Gemeente Schouwen-Duiveland
T.a.v. de Gemeenteraad
Postbus 555
4300 JA ZIERIKZEE

Middelburg, 27 juni 2017

Onderwerp: uitstel besluitvorming bestemmingsplan Brouwerseiland

Geachte gemeenteraadsleden,

Tijdens de vergadering van de Raadscommissie Openbare Ruimte op 12 juni jl. heeft Gert-Jan Buth namens de ZMF (Zeeuwse Milieufederatie) verzocht om de besluitvorming over het ontwerpbestemmingsplan Brouwerseiland door de Raad op 29 juni a.s. uit te stellen. Dit, omdat de openbare besluitvorming over een tweede doorlaatmiddel in de Brouwersdam nog moet plaatsvinden.

Inmiddels constateren wij nog meer belangrijke 'open einden' die een zorgvuldige besluitvorming op dit moment in de weg staan. Hieronder vatten wij drie van deze punten samen.

1. Alternatieve surflocatie lijkt niet realiseerbaar

Eerder is door uw raad besloten dat Brouwerseiland alleen door zou kunnen gaan als er een volwaardige vervanging van de huidige surflocatie grenzend aan de Middelpaathaven beschikbaar komt.

De afgelopen tijd is in dit verband onder leiding van de gemeente Goeree-Overflakkee een plan uitgewerkt voor de zuidoever van de Kabbelaarsbank. Na de vergadering van de raadscommissie op 12 juni kregen wij dit plan, 'Inrichtingsschets scenario 2 Groene Boulevard Kabbelaarsbank Zuid', uitgewerkt door Bureau Ruimte & Groen, onder ogen.

Om kort te zijn, de in dit plan opgenomen alternatieve surflocatie is in principe niet realiseerbaar. Zou toch besloten worden om te pogen deze ontwikkeling hier mogelijk te maken, dan vraagt dit eerst uitgebreid verkennend natuuronderzoek, een openbare vergunningsprocedure in het kader van de Wet natuurbescherming, en mogelijk een

uw stem voor natuur en milieu

openbare, tussentijdse wijziging van het Natura 2000 beheerplan Deltawateren. Oftewel, een procedurele voorbereidingsperiode van 1 – 2 jaar.

Ter toelichting hierover het volgende. In november 2016 heeft de minister van I&M het Natura2000 Beheerplan Deltawateren 2016-2022 vastgesteld. In de voorafgaande drie jaar is in intensief overleg met alle betrokken overheden en partijen, middels het Bestuurlijk Overleg Natura 2000 Deltawateren (BOND) en de Bestuurlijke Adviesgroep Natura 2000 Deltawateren (BAND), waarvan onder andere de gemeenten Schouwen-Duiveland en Goeree-Overflakkee deel uitmaakten, bij wijze van spreken elke meter kustzone van alle deltaxwateren langs gegaan in verband met de mogelijkheden voor windsurfen en kitesurfen in relatie tot kwetsbare natuurwaarden in de desbetreffende omgeving. Zo liggen sinds 2016 alle surflocaties in de Deltawateren exact weergegeven vast. Het even 'open breken' van dit complexe, samenhangende vaststellingsproces, waarbij dan ook zaken als natuurcompensaties zullen gaan spelen, zal waarschijnlijk bij de meeste betrokken partijen en overheden op weerstand stuiten.

In het Natura 2000 Beheerplan Deltawateren deelplan Grevelingen worden in paragraaf 4.5 de exacte surflocaties voor het westelijke deel van de Grevelingen aangegeven: de Punt van Goeree en de zuidoostkant van de Brouwersdam.

Deze locaties waren overigens al eerder door het Grevelingschap aangewezen, en, wat betreft de onderhavige locatie, met veel gemeenschapsgeld aangelegd.

Het watergebied tussen de zuidoever van de Kabbelaarsbank en de kust van Schouwen vormt een erg belangrijk leefgebied voor een aantal kustvogelsoorten, zijnde Natura 2000-doelsoorten, en zeehonden. In de zienswijze en het beroepschrift van de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland aangaande de Natuurbeschermingswet-vergunning voor Brouwerseiland worden deze natuurwaarden nader beschreven.

Het inrichtingsvoorstel punt 27 van de Inrichtingsschets Kabbelaarsbank, het wegbaggeren van een natuurlijke ondiepte ter plaatse, zal vanwege de Natura 2000 status van de Grevelingen uitgesloten zijn.

Daarnaast wijzen wij erop dat de onderhavige Inrichtingsschets Groene Boulevard straks in de praktijk betekent, net als nu ook bij het nieuwe recreatieproject Punt West het geval is, dat de huidige intensieve vorm van oeverrecreatie tijdens de drie zomermaanden niet meer mogelijk zal zijn.

Deze vorm van oeverrecreatie vormt weinig problemen voor de natuur, en kweekt liefde voor, en een sterke betrokkenheid met de Grevelingen onder de vele vaste bezoekers, waaronder ook veel streekbewoners.

In enkele zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan Brouwerseiland is reeds aangegeven dat de huidige nieuwe verblijfsrecreatieve projecten langs en bij de

Brouwersdam een vergaande vorm van privatisering van de oeverzone inhouden. Dagrecreanten worden op deze locaties 'verjaagd', en deze oeverzones worden vervolgens het gehele jaar door, dag en nacht, verstoord door gebouwencomplexen, verlichte wegen, paden en parkeerterreinen.

2. De besluitvorming over een tweede doorlaatmiddel in de Brouwersdam wordt doorkruist

In onze bij uw raad op 8 mei 2017 ingediende zienswijze aangaande de door de minister van I&M verleende Barro-ontheffing voor het project Brouwerseiland is onder punt 6 aangegeven dat zowel een doorlaatmiddel in het noordelijk deel van de Brouwersdam, als ten zuiden van de huidige sluis gepaard zal gaan met grote negatieve gevolgen aan de Noordzeekant voor de recreatie, de recreatiebedrijven, dus werkgelegenheid en economie, en de natuurwaarden van de Voordelta.

De noordelijke locatie betekent tevens een groot verlies voor de recreatie aan de Grevelingen-kant (oeverrecreatie, surfen, watersport). Daarnaast zal dan waarschijnlijk de Springersdiep-werkhaven verdwijnen, terwijl de Middelpaathaven door het project Brouwerseiland verdwijnt. Met andere woorden, voor de huidige (economische) gebruiksfuncties van deze twee voormalige werkhavens is dan geen plaats meer.

Vergroting van de huidige sluis, in plaats van de aanleg van Brouwerseiland, lijkt in vele opzichten de beste, en waarschijnlijk de goedkoopste optie te vormen.

Openbare besluitvorming over de locatie en uitvoering van een tweede doorlaatmiddel middels een MER en een Maatschappelijke Kosten Baten Analyse, die de komende regering zal moeten gaan uitvoeren, zou eerst plaats dienen te vinden voordat besloten wordt of Brouwerseiland gerealiseerd kan worden.

In verband met de invoering van een mini-getij op de Grevelingen wijzen wij u ook op het volgende. Het door Rijkswaterstaat steeds beoogde getijverschil van 50 cm betekent een groot verlies voor de huidige natuurwaarden van de droog gevallen platen en slikken in de Grevelingen, zoals de Hompelvoet, Veermansplaat en de Slikken van Flakkee. Dit punt is in 2015 uitgebreid verwoord in de zienswijze van de Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland op de Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer. Naderhand, 8 juli 2016, heeft de desbetreffende Commissie MER dit punt onderstreept: Rijkswaterstaat heeft de schade aan de huidige natuurwaarden ten gevolge van de invoering van een getij van 50 cm onvoldoende onderzocht. Naar aanleiding hiervan heeft Rijkswaterstaat 30 januari 2017 een aanvullende Natureffectenstudie uitgebracht. Deze studie is nog niet formeel in de inspraak gebracht.

Eén van de mogelijkheden, onder andere naar voren gebracht door de Natuur- en Vogelwacht, om zowel de waterkwaliteit van de Grevelingen te verbeteren, als zo min mogelijk aantasting te veroorzaken van de huidige natuurwaarden van de Grevelingen,

vastgelegd in het Natura 2000 Beheerplan Deltawateren, is de invoering van een kleiner getijverschil, namelijk 30 cm.

De invoering van een getijverschil van 30 cm betekent waarschijnlijk ook veel lagere realisatiekosten. Dit zal de kans op snellere besluitvorming door de regering vergroten, en dus een eerdere verbetering van de waterkwaliteit van de Grevelingen mogelijk maken. Verbetering van de waterkwaliteit is mede van groot belang voor de recreatieve-, en dus sociaaleconomische waarden van de Grevelingen.

3. De Barro-ontheffing is op onjuiste informatie gebaseerd

Op 12 april 2017 heeft onze vereniging u het contra-expertise rapport van Twynstra Gudde over de door de projectontwikkelaar ingeschatte getallen voor de werkgelegenheid en de jaarlijkse economische bijdrage aan de gemeente ten gevolge van het project Brouwerseiland toegestuurd.

Uit deze studie komt onder andere naar voren dat na de aanlegfase van dit project de jaarlijkse werkgelegenheid niet 515 fte's zal zijn, maar 110, of, nog waarschijnlijker, 80 fte's. Ook de jaarlijkse economische bijdrage zal lager zijn, namelijk 32,9 miljoen euro, waarbij 2/3 deel van dit bedrag gevormd wordt door huuropbrengsten voor de huiseigenaren, die waarschijnlijk niet op Schouwen-Duiveland woonachtig zullen zijn. Oftewel, ongeveer 22 miljoen van de jaarlijkse economische bijdrage komt niet binnen de gemeente terecht. Deze getallen zullen waarschijnlijk nog lager liggen als rekening gehouden wordt met verdringseffecten van Brouwerseiland bij bestaande recreatie- en horecabedrijven.

Op 31 mei jl. heeft een aantal vertegenwoordigers van de natuur- en landschapsector en de surfers informeel overleg met u gevoerd over het project Brouwerseiland, waarbij onder ander het rapport van Twynstra Gudde aan de orde kwam. Kort samengevat kwam het commentaar van de meeste raadsleden die daarbij aanwezig waren neer op 'de waarheid over deze getallen zal straks waarschijnlijk wel ergens in het midden liggen'.

Echter, zowel dit uitgangspunt, als de conclusies van Twynstra Gudde houden in dat de gemeente Schouwen-Duiveland de minister van I&M op basis van onjuiste informatie een besluit heeft laten nemen over de verlening van een Barro-ontheffing voor het project Brouwerseiland, hetgeen in strijd is met de beginselen van behoorlijk bestuur. (De rechter, in dit geval straks de Raad van State, zal een dergelijk juridisch gebrekkig besluit waarschijnlijk ongeldig verklaren.)

Het lijkt ons noodzakelijk dat de gemeente aangaande dit belangrijke punt eerst zelf een sociaaleconomische analyse van het project Brouwerseiland door een onafhankelijk en deskundig onderzoeksbureau laat uitvoeren.

Zo heeft ook de gemeente Noord-Beveland in 2016 zelf door het accountantsbureau Deloitte een dergelijk onderzoek laten uitvoeren aangaande het min of meer vergelijkbare project Zeeuwse Lagune, dat gepland was aan de Veerse Dam. Dit rapport heeft er mede

toe bijgedragen dat die gemeenteraad uiteindelijk tegen de realisatie van dit project gestemd heeft.

Wij wijzen erop dat door het fiasco van het project Inspiratum op de Brouwersdam de geloofwaardigheid van de gemeente Schouwen-Duiveland, als één van de vier overheden die het Grevelingenschap vormen, aangaande voorspellingen over te verwachten recreatieve- en sociaaleconomische ontwikkelingen reeds aangetast is. In 2012 is de minister van I&M voorgehouden dat dit bijzondere project Inspiratum jaarlijks ruim 100.000 bezoekers zou trekken, en een impuls voor de regio zou vormen. Op basis van deze informatie heeft de minister toen een Barro-ontheffing verleend voor de realisatie van dit project in het kustfundament. Hoe dramatisch daarna dit project verlopen is, geen bezoekers, sluiting na een jaar en jaarlijks hoge onderhoudskosten voor de belastingbetaler, is algemeen bekend.

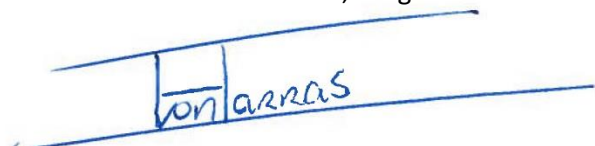
Uitstel besluitvorming

Gezien het bovenstaande, en in het belang van een zorgvuldige besluitvorming verzoeken wij u het besluit over het ontwerpbestemmingsplan Brouwerseiland uit te stellen.

Er zou eerst een nadere uitwerking dienen plaats te vinden van de hiervoor genoemde punten en andere 'open einden', zoals een achterhaald geluidsonderzoek, compensatie voor vrije ligplaatsen voor de watersport, en onderzoek naar verlies voor omliggende campings door het wegblijven van surfers en andere recreanten.

Met vriendelijke groet,

mede namens Natuurmonumenten, Natuur- en Vogelwacht Schouwen-Duiveland, Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland, Burgerinitiatief Ouddorp Kust, Ruimte en Rust

Ira von Harras,
directeur Zeeuwse Milieufederatie

Een afschrift van deze brief wordt verstuurd naar de gemeenteraad van Goeree-Overflakkee.